

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1317/2016
29.11.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Звездане Лутовац и Јелене Боровац, чланова већа, у парници тужиоца Градске општине Лазаревац, коју заступа Јавни правобранилац општине Лазаревац, против тужених АА и ББ обоје из ..., чији је заједнички пуномоћник Снежана Вранић, адвокат из ..., ради побијања дужникових правних радњи, одлучујући о ревизији тужених изјављене против пресуде Апелационог суда у Београду Гж бр.120/15 од 06.04.2016. године, у седници већа одржаној дана 29.11.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужених изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж бр.120/15 од 06.04.2016. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П бр.359/11 од 13.10.2014. године ставом првим изреке утврђено је да је до висине потраживања тужиоца према ВВ из села ..., ради наплате износа од 8.356.215,00 динара по решењима Општинског суда у Лазаревцу И бр.278/01 од 03.09.2001. године и Ипв бр.89/01 од 01.10.2001. године без правног дејства према тужиоцу уговор о поклону који је закључен између ВВ као поклонодавца и тужених као поклонопримаца, оверен пред Другим општинским судом у Београду под Ов ... од 11.11.2002. године па су обавезани тужени да признају и трпе да тужилац своја потраживања у износу од 8.356.215,00 динара по решењима Општинског суда у Лазаревцу И бр.278/01 од 03.09.2001. године и Ипв 89/01 од 01.10.2001. године намири из вредности катастарских парцела ближе наведених у изреци пресуде, које су уписане у лист непокретности ... КО ... као власништво туженог АА као и свим осталим економским и стамбеним објектима на наведеним непокретностима као и опремом и пољопривредном механизацијом, а које су предмет уговора о поклону овереног пред Другим општинским судом у Београду под Ов ... од 11.11.2002. године. Ставом другим изреке одбијен је приговор литиспенденције. Ставом трећим изреке одбијен је предлог тужених за прекид овог поступка до правноснажног окончања поступка у предмету Вишег суда у Београду П бр.21591/10. Ставом четвртим изреке тужени су обавезани да тужиоцу солидарно исплате трошкове парничног поступка у износу од 1.169.000,00 динара.

Апелациони суд у Београду је пресудом Гж бр.120/15 од 06.04.2016. године одбио као неосновану жалбу тужених и потврдио пресуду првостепеног суда. Одбијен је захтев тужиоца и тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени су изјавили благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 399. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 125/04 и 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 55/14) Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку доношења пресуде нема битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нема ни битне повреде из члана 361. став 1. а у вези члана 7. став 2. и 8. ЗПП, нити других битних повреда одредаба парничног поступка које би могле представљати основ за уважавање ревизије тужених.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем Општинског суда у Лазаревцу Р 146/94 од 12.05.1995. године тужилац је обавезан да ВВ оцу овде тужених, ГГ, ДД и ЂЂ исплати новчану накнаду за експроприсане парцеле у износу од 999.520,00 динара са каматом. Исплата није извршена у париционом року већ у току поступка извршења који се водио пред Општинским судом у Лазаревцу у предмету И 1408/95. Пресудом Општинског суда у Лазаревцу П 997/97 од 26.01.1998. године која је потврђена пресудом Окружног суда у Београду Гж 6738/98 од 23.12.1998. године обавезана је Градска општина Лазаревац да ВВ, ГГ, ДД и ЂЂ на име накнаде штете због задоцњења у исплати плати износ од 973.591,82 динара са каматом. Како исплата није извршена по наведеним пресудама, покренут је поступак извршења пред Општинским судом у Лазаревцу у предмету И 255/99. Решењем тога суда И 255/99 од 06.09.1999. године, које је потврђено решењем Окружног суда у Београду Гж 8730/99 одбијен је приговор дужника Градске општине Лазаревац. Решењем Врховног суда Србије Рев 3701/99 од 18.01.2001. године укинута су нижестепене пресуде (Окружног суда у Београду Гж 6738/98 од 23.12.1998. године и Општинског суда у Лазаревцу П 977/97 од 26.01.1998. године) и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење. Решењем Општинског суда у Лазаревцу Ипв 42/01 од 05.04.2001. године обустављено је извршење које је одређено решењем тога суда И 255/99 од 01.07.1999. године и укинута све спроведене радње. На основу решења о извршењу Општинског суда у Лазаревцу И 255/99 од 01.07.1999. године у периоду од 02.11.2000. до 30.03.2001. године извршене су исплате повериоцима у укупном износу од 8.356.215,00 динара. Како је извршна исправа на основу које је одређено извршење укинута дана 21.05.2001. године Градска општина Лазаревац је поднела предлог за противизвршење против ВВ, ГГ, ДД и ЂЂ и тражила

враћање исплаћеног износа. Решењем Општинског суда у Лазаревцу И 255/99 од 14.06.2001. године одбијен је предлог за противизвршење, али је то решење 17.07.2001. године преиначено решењем истог суда Ипв 68/01, тако што је усвојен. На основу тог решења тужилац је 13.08.2001. године поднео предлог за противизвршење које је дозвољено 03.09.2001. године решењем Општинског суда у Лазаревцу И 278/01. Решењем истог суда Ипв 89/01 од 01.10.2001. године делимично је усвојен приговор поверилаца у делу који се односи на затезну камату почев од 30.03.2001. године и у том делу је извршење обустављено и укинута спроведне радње док је у осталом делу приговор одбијен.

Између ВВ - оца тужених као поклонодавца и тужених као поклонопримаца, пред Другим општинским судом у Београду дана 11.11.2002. године, оверен је уговор о поклону П/1 Ов ... којим је поклонодавац својој деци поклонио непокретности - парцеле ближе наведене у изреци пресуде, уписане у КО ..., сву опрему, објекте економске и стамбене, пољопривредну механизацију и све затечено на тим парцелама што служи том домаћинству како за животне, тако и за потребе пољопривреде која је основна делатност. На основу уговора о поклону од 11.11.2002. године тужени су уписани као власници наведених парцела, док је ВВ остао власник катастарске парцеле ... неплодно земљиште површине 0.37.64 ха ... и њиве ... површине 00.12.00 ха, као и корисник кат. парц. ... површине 00.02.00 ха и ... површине 00.01.40 ха које су постале друштвена својина. Услед обједињавања евиденције о правима на непокретностима за катастарску општину ... непокретности које су предмет уговора о поклону уписане су у листове непокретности бројеви ... и ... КО

Пред Вишим судом у Београду у току су два парнична поступка која су покренута пред раније Општинским судом у Лазаревцу и то поступак у предмету П 21591/10, у коме је од стране ВВ, ГГ, ЂЂ, ДД, АА и ББ поднета тужба против Општине Лазаревац ради утврђења ништавости решења о извршењу Општинског суда у Лазаревцу И 278/01 од 03.09.2001. и Ипв 89/01 од 01.10.2001. године. У току је и поступак П 664/14 по тужби тужилаца ВВ из ... и ГГ из ..., ЂЂ из ... и ДД из ..., против тужене Општине Лазаревац ради накнаде штете у ком поступку постоји и противтужба Општине Лазаревац.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су усвојили тужбени захтев тужиоца према туженима, закључивши да су у овом случају испуњени законски услови за побијање дужникових правних радњи, овде тужених.

У конкретном случају правноснажним решењем Општинског суда у Лазаревцу од 12.05.1995. године тужилац је обавезан да ВВ (оцу тужених) ГГ, ДД и ЂЂ исплати новчану накнаду за експроприсане непокретности. Након доношења решења о противизвршењу Општинског суда у Лазаревцу И бр.278/01 од 03.09.2001. године којим је дозвољено противизвршење против поверилаца ВВ, ГГ, ЂЂ и ДД, ради наплате новчаног износа у висини од 8.356.215,00 динара са припадајућом каматом, као и решења истог суда Ипв бр.89/01 од 01.10.2001. године (којим је противизвршење обустављено само у делу за законску затезну

камату) дужник ВВ је закључењем уговора о поклону од 11.11.2002. године онемогућио овде тужиоца у намирењу потраживања у износу од 8.356.215,00 динара, доводећи себе у ситуацију да нема довољно средстава за наплату тужиоцевог потраживања, с обзиром на вредност имовине пре и након закључења уговора о поклону, која му је преостала. Како је тим радњама поклонодавац онемогућио тужиоца да намири своје потраживање, то су нижестепени судови правилном применом материјалног права из члана 280. став 1. Закона о облигационим односима (ЗОО) обавезали тужене да признају и трпе да тужилац своје потраживање од 8.356.215,00 динара намири из вредности непокретности - катастарских парцела са свим осталим економским и стамбеним објектима на парцелама са припадајућом опремом и пољопривредном механизацијом.

Зато се по оцени Врховног касационог суда неосновано у ревизији указује да су нижестепени судови погрешно применили материјално право.

Према члану 280. став 1. ЗОО поверилац чије је потраживање доспело за наплату, без обзира када је настало може побијати правне радње свог дужника ако су предузете на штету повериоца. У смислу члана 283. став 2. ЗОО тужба за побијање се подноси против трећег лица са којим или у чију је корист предузета радња која се побија односно против његових универзалних следбеника.

Како је дужник (поклонодавац) предметним уговором о поклону бесплатним располагањем онемогућио тужиоца да наплати доспело потраживање, уговор о поклону је сачињен на штету повериоца, па је основан тужиоцев захтев за утврђење да је уговор без правног дејства у односу на тужиоца до висине његовог потраживања. Правна радња (уговор о поклону) је закључен између оца и деце (овде тужених), дакле између сродника по крви у правој линији и то првог степена, па се претпоставља да је туженима било познато да дужник (поклонодавац) предузетим располагањем наноси штету повериоцу. У конкретном случају несавесност дужника се претпоставља и поверилац не мора да је доказује. Тужба се подноси против трећих лица са којим, или у чију корист је предузета радња која се побија, односно против његових универзалних следбеника, а то су у конкретном случају тужени као несавесна лица која су знала или морала да знају да је дужник (отац) предузетом радњом нанео штету овде тужиоцу односно повериоцу.

Не могу се прихватити ревизијски наводи, да је материјално право погрешно примењено јер нису били испуњени законски услови за побијање дужникових правних радњи. Ово из разлога што је након доношења решења о противизвршењу извршног суда дана 03.09.2001. године противдужник ВВ закључењем уговора о поклону 11.11.2002. године онемогућио тужиоца да намири новчано потраживање по решењу о противизвршењу, при чему су тужени знали или морали знати да дужник предузетом радњом наноси штету повериоцу овде тужиоцу имајући у виду да се ради о бестеретном располагању. Тиме су испуњени услови за усвајање захтева тужиоца (доспелост потраживања, висина потраживања, располагање извршног дужника ВВ уговором о поклону у корист тужених као крвних сродника у правој линији, чиме је дужник доведен у

ситуацију да нема довољно средстава за наплату тужиочевог потраживања), због чега се не могу прихватити наводи ревидента да је материјално право погрешно примењено.

Правилна је и одлука о трошковима поступка донета на основу члана 149. став 1. и 150. став 2. ЗПП.

Како се ни осталим наводима ревидента не доводи у сумњу правилност побијане пресуде, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 404. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Предраг Трифуновић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић